Nr. 20. Neue Jüdische Zeitung. פיערטער יאהרגאנג.

נייע ייִדישע צייטונג

"נייע ייִדישע צייטונג"
ערשיינט יעדן
מאנטאג
אונד דאנערסטאג.

פּרענומעראַציאָנס־פּרייז:
גאנציעהריג 7 לט. — קר.
האַלבייעהריג 3 „ 50 „
פיערטעלייעהריג 1 „ 75 „

דיא רעדאַקציאָן
אונד אַדמיניסטראַציאָן
befindet sich
Schiffmannsgasse 6, Budapest,
וואוהין אויך דיא פּרענומעראַציאָנס־
גלדער צו זענדען זינד.

אינזעראַטע
ווערדען בילליגסט בערעכנעט.

Budapest, Donnerstag 20. December 1883. שנת תרמ"ד לפ"ק.

נאָך איינמאָל טיסא־עסלאַר.

דער פינסטערע פּראַצעס, דער פאַרגיגס יאהר ניכט נור דאס גאנצע לאנד, זאנדערן דיא גאנצע וועלט, וואָ צווייליזירטע מענשען וואהנען, בעשעפ־טיגט; דיעזער פּראַצעס, וואָ בלוטיגע בעשולדי־גונג אונד פאַנאטישער העטליגאַכטהאַס זיך מיט גלו־טיג אונד גרוזאַמקייט פערבונדען האַטסטן, אונד זערען שאַמס אונד אונזערע הייליגע רעליגיאָן אַנ־צוגרייפען — דיעזער פּראַצעס איזט וויעדער אין אַבערגלעבע נעקאָמען, דענן ער ווירד עפּעצ אין צווייטער אינשטאַנץ פאַר דער קאַנזיליכען מאַעסיגקייט אין מאַראָש־וואַשאַרהעלי פערהאַנדעלט. וועדער דער שאַאַמסגוטאַכטן לאַנד דיא פּרינציפּעל־אָבגעגע־בענע קלאַגטען האַבען אַפּפעללירט, זאָנדערן דיא אינגרילליכע מיסטער, דיא איהר קינד פערלאָרען האַט; יענע פרוא שאַלמאַש, דיא דורך נעוויסענס־לאָזיגקייט צו אייגער אָן פּרינסבאַרען אונקלאַ־גע איינגעשאַבעלט וואָרדען איזט, אונד נאָך אימ־מער אין דען נעצטען דיעזער העצטער פערשטיקט איזט. —

דיא נאָכיגע אונדערס איזט אבער דאס אויסזע־הען דעס יעצטיגען נערינסטאַאלעס פאַן דעם־יעני־גען צו גיר־דוגדאַאַזיגען, וואָ דיא צוהערער אין דיא פערהאַנדלונג מיסטען, אונד איהרען בייפאַל אָדער איהר מיספאַלען דערמעגר צו ערקענען נאַבען; נעגען דיא רעגיערונג. דען שאַאַמסגוטאַלס, דיא צייגען, פערהיידינער אונד אונגקלאַגטען! אין דער קאַנזיליכען מאַעסיגקייט! אין דער אַנגעלעגען מאַעסיגקייט! אין דער קאַנזיליכען מאַעסיגקייט! אין דער אַנגעלעגען מאַעסיגקייט! אין דער אַנגעלעגען מאַעסיגקייט! אין דער אַנגעלעג

שטיקע אויס בלייא פרציענט. פערזילבערטע אונד אויסגאב. דרייא פערזאמען זיכר איינגעצאהלען; דער קעללנער אודבאנסקי, דער בעקער קורזון אונד דער זעלכער נידי. מאן האט אויך 80 שטיק פאלשע נעלד. דיא נייפאארמען אונד אנדערע צור ערציענונג נאטהיגען נעגענשטענדע ערווישט. — נליינ־ציטיג ווירד דער דער פ״אצעס פאקטישיל פער־האנדעלט. דער מיט זיינער באנ״ע ביא דעם נאקה־הענדלער איינגאיג לאנדזוער דיא ווערטהיימער קאס־סא ערבראכען אונד אויסנעלעערט האט. דער אבער נעבסטבייא אויך מיט דער פאבריקאציאן אדער דעם פערשליים פאן פינפציגער באנקנאטען בעשעפ־מיגט וואר.

פערלאזונג

דעם ק׳ אונג׳ פ״עמיגע־אנלעהען פאם יאה״ע 1870, ביא דער אם 15. ד׳ אין בודאפעסט פארגע־נאמענען פערלאזונג וואורדיג אפלאנגדע 31 סע־ריען נעגעאנען: 138 726 1133 980 1373 1723 1970 3335 3210 3005 2870 2868 2205 2159 2133 2065 2059 5003 4942 4591 4553 4593 4325 4194 4087 3867 3361 5485 5589 5686 5616 5685 — דער דיפעטטעפעפער מיט 120000 פל׳ פיעל אויף סעריע 4553 נו׳ 27; דער צוויי־מע טרעפפער מיט 12000 פל׳ פיעל אויף ס׳ 2065 נו׳ 19; דער דרייטטע טרעפפער מיט 5000 פל׳ פיעל אויף ס׳ 3210 נו׳ 42; יע 1000 פל׳ געווינגען ס׳ 980 נו׳ 24, ס׳ 1133 נו׳ 36, ס׳ 1373 נו׳ 14, ס׳ 4942 נו׳ 2; יע 500 פל׳ געווינגען; ס׳ 1133 נו׳ 35, ס׳ 1970 נו׳ 48, ס׳ 2065 נו׳ 18, 31, ס׳ 2133 נו׳ 1, ס׳ 2159 נו׳ 11, ס׳ 3335 נו׳ 36, ס׳ 3361 נו׳ 45, 48, ס׳ 3867 נו׳ 7, ס׳ 4553 נו׳ 7, 32, ס׳ 4591 נו׳ 48, ס׳ 4942 נו׳ 22, ס׳ 5003 נו׳ 33, ס׳ 5589 נו׳ 34, 46, ס׳ 5685 נו׳ 12, אונד יע 144 פל׳ אן וו׳ געווינגען אללע איבריגען אין אבזיגען סע־ריען עגזהאלטענען נומערן.

נעשעפטסבעריכט.

פעסטער פריזע.

נעטרייד־נעשעפט. פאן ייייצען וואר־דען צוזקא 90.000 מעטרי פערקופט צום פרייז פאן 10.15—9.40 גולד.

קארן 7,60—8.00 גולדען.

נערסטע מיטטעלוואאר 7,15—7.40 גול. מאלב־וואאר 7.75—10,00 גול.

האפער 5·15—7.10 גול.

קוקורוץ 5.30—6.80 גולד.

רעפס קאדל 14.38—16.50 גולד.

קלעעזאמען, 12.00 גולדען.

ראפהקלעע —6. גול.

האנזאמען, —. גול.

רעפסקוכען 6.50 גול.

ריבאל דאפעלט אפטגיט —,45 גול׳ פער 100 קילאגראמם.

קנאפפערן אונגארישע פרימא 17,50—16,50 גולדען.

צוועטשקען. נאפא פלומען 21.40 פל. פער־בישע 16.90 פל׳ אב בודאפעסט.

צוועטשקענמוס (לעקווער) פלאווגישער 24.00 גולדען.

וויינשטיין — גול. יע נאך קווארישע.

מאהן, נרויער —27. גול. בלויער גול. 29.00—31 ערד־עפפעל פער 100 קילאגראמם 2,40—2.50 גולדען.

הילזענפרוכטע: נאפא ווייסע באהנען 9.50 10.50 פל. בריינע באהנען 10.00 ביז 11.00 גול. צוויבעל 11.00—12.00 פל. נעשאקטע 8.50—9.00 פל. ערבזען 9.50—11.00 פל. נעשאלטע 15.50. לינזען 9.50—18.00 פל׳ יע נאך קוואלישעס. הירזע 7.30 פל. הירזעבריין 11.50 13.00 פל. (אללעס פער 100 קילאגר.)

קממעל 27—29 גול.

אנבר־ווייצען 8.00 גול.

וואכס רומיער 135 גולד.

האנינ נעלייטערטער 40—41 גול.

מעהל־פייטע פער באללען צו 100 קילאגראמם אב בודאפעסט, נומ׳:

	0	1	2	3	4	5	6	7	8	8½
	19.00	18.40	17.80	17.20	16.20	15.40	14.50	13.60	12 60	11.40

קליי פיטע 4,60 גול. נאבע 4.80 גול.

שפירישוס. ראוהאאדע אן ראפעניע 30.50—32.25 ען נאם 31.00 פל׳, אין קאנזום 31.25—31.50 פל. פרים־העפע־שפירישוס 34.00—34.25 פל. אפיזאר 34.25—35.00 פל׳ פער 10000 ליטער־פערצענט. אדע פאס. ערסטע אפטסן פעטראלעאם אפעריקאנישעס אונפערצאללט 27,00 גול. פער 100 קילא.

אונשלים (הלב) 51,50—52,50 גול.

שפעצעריי־וואארען. עזקער אפיזאר 44.75 פל. מעדים 43.00 פל. פילע 41.50 פל. וויינפל־עזקער 46.50 גול.

לעדער־נעשעפט. נעפאקטעס פפינדלערע פאן 24—28 קילי 166—168 גול. אינזאל פערזעצטע פערצען פאן 10—15 קילא 164—166 גול. צווייטאל פער־זעצטע פערצען 16—18 קילא 162—165 גול. דרייטאל פערזעצטע פערצען 22—29 קילא 168—170 גולדען. — אבערלעדער: קוה־הייטע נעגערבטע 5—6 קילא 225—235 גול. נעגאלבטע 7—6 קילי 215—225 גול.

בודאפעסטער בארענקורזע פאם 15 דעצעמב.

לאזע.	קר׳	פל׳
1854 ער 4 פרעצענטיגע שפאאסלאזע	121	00
1860 ער „ נאנצע לאזע	134	00
1860 ער „ האלבע	140	00
1864 ער שפאאסלאזע צו 100 גולדען	170	00
1864 ער „ צו 50 „	167	50
קרעדיטלאזע	172	50
דאנו־דאמפפשיפפאארטס־לאזע	110	—
אונגאר. פרעמיגן־לאזע צו 100 גולדען	114	00
„ האלבע צו 50 גולדען	114	75
פרייבאהר־לאזע	110	25
וויינער קאפטמאללאזע	124	60
פרייפטאדט לאזע צו 100 גולדען	126	50
קאמע רענעפפיגע	41	—
פרקענלאזע	21	00
אינסבריקער לאזע	21	00
סלאאי לאזע צו 40 גולדע	37	75
קנגלענווייטש לאזע „ 10 „	17	50
קראאוויער לאזע „ 20 „	19	00
אָפענר לאזע „ 40 „	38	—
אלפסל־לאזע „ 40 „	35	50
רודאלפסלאזע „ 10 „	19	00
פאלס לאזע „ 40 „	52	50
אלאצבורגער לאזע „ 20 „	23	00
סט. נענאיס לאזע „ 40 „	48	80
פאפאטסווייער לאזע „ 20 „	24	00
וואלדשטיין לאזע „ 20 „	27	25
ווינדישגרעטז „ 20 „	37	00
לאיבאכער לאזע „ 20 „	23	00

ווערטה־פאפיערע.	קר׳	פל׳
אונגארישע אלדרענטע	87	60
אונגארישע אפיזיע־רענטע	85	25
אונגארישע נרונדענטלאסטונגען	100	25
עסטעטיר־נאמאטיר	99	50
וועגענריגיטע	100	00
נאלאיטיש	100	—
נוקאיזנער	99	25
אונגארישע אייזענבאהן־אלרענטע	159	00
ווייגענהענס־אכזאלונגס־אלרענטע	97	20
פאפאדשיטע דער אונגארישען באדענקר־.		
דיס־אנשאפלט צו 5½ פערצענט	112	50
דעטטע דער אונג. דזאפאדס־באנק צו 6½%	98	00
דעטטע אללגעמ. באדענקרעדיט צו 5½%	101	00
דעטטע צו 5 פערצענט	101	00
דער אונגארישע־נאלאיזשען	94	50
דער נאדיאפפבאהן	91	00
דעטטע פרעמיען־אקציען	282	00
אונגארישע קרעדיט־אקציען	280	00
טעמיסער 3% אלערהאנד	30	00
נעלד־קורזע.		
וויענער־אשיא	100	—
דוקאטען	5	70
אפטערייכישאונגארישע 8־גולדען־נאלד־.		
שטיק (20 פראנקס)	9	60
נאפאליאנאר	9	85
דייטשע ריכסבאנקנאטען	59	20
20מארק־שטיקע	11	82
רוסישע אפטערריכעל	1	17

פרוכטפרייזע דער קארנהאללע פאם 15 דעצעמב.

	פרוכטע	פער 100 קילאגראמם	
אנ׳	קארן	70	7.80—8.10
	נערסטע מאלען	62	9.00—10.30
	נערסטע פוטטער	62	7.50—7.25
	האפער	40	6.80—7.15
	פרייז	75	6.70—6.75
	אנדערע	73	6.60—6.65
	הייזע האפער	—	6.90—7.30
אנ׳	וויינען	פער פרייהאפ	—
	„	„	10.03
	„	„	—.
	קוקורוץ	„	6.69
	נערסטע	„	0.—
	האפער	„	7.18
	„	„	0.—
	רעפס	„	—.

אנ׳	75		—
	76		—
	77	9.40 — 9.45	
	78	9.50 — 9.55	
	79	9.65 — 9.60	
	80	9.80 — 9.75	
	81	9.90 — 9.85	
אנ׳	75		—
	76	9.65 — 9.60	
	77	9.80 — 9.70	
	78	9.90 — 9.85	
	79	10.00 — 9.95	
	80		—
	81		—
אנ׳	75		—
	76	9.75 — 9.70	
	77	9.80 — 9.85	
	78	9.90 — 9.95	
	79	10.10 — 10.00	
	80	10.15 — 10.20	
	81		—
אנ׳	76	9.60 — 9.65	
	77	9.80 — 9.70	
	78	9.90 — 9.85	
	79	10.00 — 9.95	
	80	10.10 — 10.15	
	81		—

הילזענפרוכטע	מאן	ביי
זיאלען	9.50	11.00
צוועטשגענען	11 00	12.00
לינזען	09.50	18.—
ערבזען	08 50	11.00
הירזעבריין וואסס זאק	11.50	11.50
מאהן, נרויער 27 פל׳ בלוי	29.—	31.—
האנזאמען	12.00	12 25

ראה־שפירישוס 30,50 גול.

שפירישוס, פערסטעענזו. 34,00 גול.

Herausgeber und verantwortl. Redacteur: Carl Lederer

Druck von Markus Neuer Budapest, Franz-Josefs-Platz 5.

לאמפ־פעללע. דייטשוואלליגע 40—70 גול. באשטקע אונד באנאטער לייכטע 40—35 גולד. (אללעס פער 102 שטיק).

נאיס־פעללע —— פל.

קיס־צ־פעללע. שווערע צו 145 גול. לייכטע צו 65 גול. פער 100 שטיק.

הייזע, ווי נאטירלע פער 100 ק׳ אונגארישע קוה הייטע 105—110 גול. אכסענהייטע טראקענע 98—106 גול. באפהייטע 50—9 13.50 גול. פער פאאר. קאלב־פעללע אהנע קאפטע 125—128 גול. פער 56 קילא.

קאל־ב־פעללע. בחינע 440—465 גולד. נע־נערבטע 370—380 גול.

שאפ־פעללע, אין אפריגער וואכע וואורדען 15000 שטיק פערשיידענע נאטטונגען פערקופט. אונד צוואר דייטשוואלליגע 2.80—3.20 גול׳ באשער אונד באאטער 2.80—3.40 גול׳ — טירקישע אונד מאצדאנישע 48—46 גול. — באסטישע אונד קראאטישע 46—48 גו. פערבישע 138—142 גולדען.

לאטטא־ציעהונג פאם 15. דעצעמבער.

וויען	68	23	75	52	5
נראן	42	66	83	58	85
מעטשוואר	78	56	34	58	57

פראגאטטאר־ליכע רעדאקטיע:

יקותיא הלוי לעדערער.

דיא נייעסטע ערפינדונג

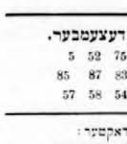

איזט דאס נאך פאאעאר באאנד אים אמעריקא נו־פערעסטע־עט אלאמטשע ברוכבאנד פאן אללע־ערד, זאוואל פיר הערען אדר אויך פיר דאמען אונד קינדער; זולבעם איזט אדע פערען אים יינעם נומט קינפלוך קאפשטיוריס אונד דאס דען צוזטץ, דאס עס זולבעם דיא פערלאפפענען בריזע אין קוריעסטער צייט אין דיא גלייכע לאנד בריינגע. פרייז: איינאאנד פאן 7—6 גולדען, דאפפעלטע פאן 10—15 גולדען. פיר קינדער פאם דיא אלטסטע בול־לינגע.

נאכפס לאנגע אין מיטטעל־שפרייבען, לוסט־פאלטסען, נעטטפ־איינאאנדע, נומט־שפרייבפען אונד אללע נומ־וואאריגע־ארטיקעל. — ביא ווכבענדערען מיטטפ אנצוגע בען אב רעכטס, לינקס אדער דאפפעלט, וא אויך דיא לעטטוויטפ

MORITZ POLITZER, k. k. Bandagist.
Budapest, Franz-Deákgasse.

הובט ווערדען. קוים אבער מאנ דער פיינדליכע לע־זער פון אתנען, דאס וועגען אינעם בעהארליכען פערבאסען דעם פישענוססעס איך אינע בע־שטמטע צייט דיא יודען צו רעגענסבורג צו רע־וואלוציאנירען אנפנגען; מאן דענקט, אים פטשעל־אלטער אונד נעגען דיא רעגטמעסיגע אביינקיט! דיא האבען דאס אבער אהרע ריכטיגקייט. — דער מאנטשראס פאן רעגענסבורג פערבאט דען יודען צעמליך דען פישקוף איף דעם פישע־מארקט פאן פאשצו אונד אין 29 פשבעלים. פאן 3 אר אים טאג אונד נאך מיבאעלים בין אפסטן פאר 2 אר ביים 60 פפענינגן שטראפע. דיעזע בעשטיקונג דער צייט דעם פישקיפעס ערגיינעט וואפארט אונטער דען יודען נעגען דען דאטה איינען אויפשאנד, דעסטען פערדערבליכער איסבריך נור דורך דיא קרעפטיגע איינשטימונג בעווילפפנטער געוואלט אונטערדריקט ווערדען קענען. שאפטערערען גע־גען אבייקט אונד בירגערשאפט, פאן דען יודען פאבריצירט, ווארען אן ראטההויז אונד פערדע־רען קרבענטהרפען אנפנגלעבפט. דיא שרייבער וואר־דען פאן אהרען איינגען גלויבענסגענאססען פערראטהען אונד דער יודענשראסט פאר־ווראמעלטער ערגיינדע אינגעלעגענהייט שטט דאר־מט וואר דער איפשאנד צו ערגד. דיא פישע אבער בלייבען ווייטער פערראטען.

• (פאסטנ אונד יודע.) אויף פיע לען נשטיין אויף פאן דער אייגלעיאיינגלעהרט, דאס דער נשטבנוטעער קרבענגאסטראן אויס: דאס הייסט, ער איז דער שוטצהערר אבער דיא קי־טהאלישען קרבען אונד שלען, בארען פאפסט דע פאדהראד, איין יודע, האט אין אונגאן מעה־רערע נשטיר, יא דאס ער דאס פאטראנסעקט אי־בער מעהר אלס 20 נייטפלטיג איבט. אלס ער נין איך אין גאליציען איין נוט קיפטע, יא פראגטע דאס דאר־טיגע בישאפליכע אפט ביים דעם פאפסט אן, וויא מאן דיך נעגענאבער דעם יידישען נשטהערן אלס פאפסט אבער בעגעהמען דאס? דער דאמאל־גע פאפסט פיס נאנא אנטוואר־טעטע: דיא בישאפ־ליכען בעריכטע אים אונגארן דאבען מיך אי־בערצייגט, דאס אין אללען דען פרטען, יא אראן פאפסטע דאס קרבענגאסטראגאט אוראבט. דיא טראלישען יישטען נעבכסטערט ווערדען, דאס עס דאהער פיר דיא קאטהאלישע בעפאלקערונג אין גאבטהרט ווערע, וועגן מאן דאס זעגענס. ריכטיג ווירד דיעזעס אזיהאלטען

הינדערן וואללטע; עס דיא פיעלמעהר דיא פפליכט דעם פעפסטליכען שטהולעס. דיעזעס עדלען מאנ־גע דען בעפסטן דאנק אויסגעשפרעכען, אבגלייך ער אין יוד ע איזט.

• (פ אנ קינגן.) דער קריעג צווישען כי־נא אונד פראנקרייך וועגנען דעם בעזיטצעס פאן מאקנגנ שיינט אונפערמיידליך צו זיין, אונד דיא אי־ראפאיישען רעגיערונגען זינד גענאהטיגט, עס שוין צע אהרער דארט דעבענדען לאנדסלייטע קריעגס־שפיעל הינצוהיקען. — אויף אפטערריכ־אינגאן לעפסט דאס קאנאנגנאפס „אלבאטראס“ דאהיגן אב־געהען. אונד דיא מאנצער־פרעגאפטע „האפסבורג“ אין בעריישאפס אלטען, וועגן עס נאפהיג זיין אללעטע.

• (פ אנ ג ע ט ל ע נ ש ע נ.) וויא ווער אבען געפעלדעט האבען, איזט ווילים ווערהאוואר מיט אייגער נייען אויסרערע וועגן דער קריעגאן בייס בירגערמייסטער אייגנעקאמטען, אונד האט אייגען ווייטערן אויפשוב אפ 10 טאגען פערלאנגט. דיא גאלגנגפפרוסט אזט אזהם אבער איך נכט בעווילליגט ווא־דען. דער בירגערמייסטער האט הייר מע זיין נעזוך אבגעוויעזען, ווייל דיא אנגעבאפענע קריעגאן נכט נור וועגנען דער פעהלגרנדע גערכט־ליכען שעפעזנס, זאנדערן אויך ווייל דיא נאנזע אונד נאר נכט גענעגנעד אזזט. אונד אייגע אנדערע נייע קריעגאן פאן אזהם פערלאנגט ווארדען אזזט, דיא ער נכט פערלעגט אין אונד גנר דער נעזוגפעליכען שטראפע פערראללען אזזט. זא ווירד אלזאו דיא ק־שאאפטאנוראלפשאפפ נעגנען דען הערייטגעבער אונד אייגענטהומער דעם „פינגעטלעגשע“ נאך דעם נעזעטצגרקעל פאראגראף 31 פאם אהרדע 1848 בייס שטראפ. נעריכטט דען פראצעס איינ־ליישען.

• (לאנדטאגסקאנדידאטען אנראס.) דיא קראפאטען האבען אויך אייגע אנ־רוהיגע פארטהייא אין לאנדטאגע. דיא שטארק־פארטהייא האבען דאס נעפטיגט אייגען ארגען שקאנדאר נעמאכט. אין וועלכען זיך דיא דיא שטודענטען אויף דער גאלליציע נעגשטיגט הא־בען, וועהראנד דיא דער פרעדזדענט הנרשטאפפען ליעס. דארוף הופען דיא אבגעאדרדנטען פיליגשט אונד סטארטשעווטש: „זא בעראטעדט מאן דאס פאלק?“ שקאנדאל! דער פרעזידענט הנרשטאפפען נעהענן?“ — דאנן וואללטע אין פאליציאמאן דען בובהענדלער נאבריעל גרינהוט פאן

דייטשען שטיפ עפפאנגען. אונד דאנן מיינע נאפפען וועד־דען אפלי.“

„שווייג עס מיר, דאס דא נכטס בעזעס מיט איהר אים ווענע האפפט.“

„איך האבע קיינע צייט צו פערליעזען, מיין שיף וואר־טעט אים האפען. קוטשער, בינדע דיא אלטע אונד פערשאפפטע איהר דען מונד.“

קוטשנס טהאט אים אב. דאנן ערגריפפען דיא בידיען מענגער איהרע בייטע אונד אילטען דאפאן.

דיא רייכע האפפען זיך ערסט פאר קורצער צייט עגטפפערנט, אלס אזנע קאם, אים אזהרע הערען אבצוזאג־לען. פון וואר אזנפערדערטפפען אפלליטפפענגרע דזנקטל גע־ווארדען אונד אזנע אזנע אין דאפפטפפ נאראע עשטיגנ־דאס דאס ווענע־ראפפגדעם גע בעזוזר האפפען. קיין לוכס אנגעגנדעם. שאן וואללטע דיא דאס דונקלע עמאר, וועל־כעס דיא לעגר גלייכען, ווידער פעלפאפפען, אלס דיא אין לוזיפס עכצען בעגעגאנגן.

„ווער דייפפט דאס?“ פראגטע אזנע.

אייגע אזנעגנליקע לאנז גליעב אללעס שטילל, בז ז זיך דאס עכצען וועדערגעהאלטפ.

„אללע גוטפן נייטפפט.“ ריעף אזנע אפאל שרע־קען, „לאבען נאפפט דען מייטפפט?“

אונד דיא וואללטע דאפאלוטפען.

דא דראגנען דיא הוטפפען אפאן גלייטפע אים דעם ווינקעל הערפאר, אונד אזנע גלייטפע וועדוויאהם שטיפפט צו עקקענגע.

„אם אללע הייליגען ווייללען.“ ריעף דיא. „בוזט דוא עס, ווענוויא, אדער אזזט עס אייגע נייטפפטיפפטפפ, דיא אין פערגעהמע?“

אונדערדעם נגלאנג עס ווענוויא, דען קנבבעל אין ווענע צו לעקקען.

„אם אללע הייליגען ווייללען.“ ריעף דיא. „בוזט דוא עס, ווענוויא, אדער אזזט עס אייגע נייטפפטיפפטפפ, דיא אין פערגעהמע?“

אונדערדעם נגלאנג עס ווענוויא, דען קנבבעל אין ווענע צו לעקקען.

שלקטס צו האפפטן. דענן דייזעס פאפפטס אינפלוס פיינע מיינען פאפטר אין דען מאד. אבער דיא שאנדיס אזזט אי־נע קאנטיג, דיא אללעס בעפרעדיגט. דער אללע צו פיסטן ווינקען. האפפט אונד פערגעאפפט מיסטן פיפפטר־בען, וואן דיא שאנדיס אזהר אללבעהרפיגערנדס פעפפ־פער שטיינגס. אזך ווינפפ מיך דיר צו פיסטן, אונד בעקקע־נע מיך אלס דיינען שקלאפען!“

ער בייטפפ ווינע קנע אונד וזכפפ דיא האנד מיינפפ צו ערהאפען.

מיים צאן אזהרע האנד צוריק אונד שפראך צאר־נע־ענפפראפפפ:

„ווילקע שפראכע ערלוזבפפ דיא דיר, אפאר, מיר גענענבער! שפעהרע אזזך אונד פערלאפפע דיעזעס הוזז. אזך בין אזינע יידען אונד אייגע פערלאבפע בריוב!“

לוזפיס ערוגב דיך.

„מין בוזט דוא?, שריע ער, „אונד ווינפפס דוא דיא בריוב דעם דאוזר, דאס דען נאלאפפט ערשלון, אונד ווינפפס דוא דיא בריוב דעם פרפפטן דער אללע, גיע־מאנד אללע דיך מיר גנפרייפען!“

אונד ער שפראנג אזזך זיא אז אונד ערפאפפט דיא זיך צור ווערע ווענפגנדע. אונד אזזס דאס נפנפרייא דער יונגפוא שפרעכפנדע קוזנטס פעמיגס הערביא. דער פאר דעם הוזזע נעזוארפפנס האפפטע, אונד ער ווארף אין גע־וואנד אבבער דיא יונגפראוא אונד נאן דיא שנירע דעמזעל־בען צו, וא דאס אזהרע בעזוזנגנגנן נגעדעמפפט אונד אזהרע שפפטפפ נגדעמפפפט ווארדע.

„אזילנער פנגאפפפאן,“ שריע וועזוויא, „וואס וואללט אזהר מהון? לאפפט מיין נאלדקונד לאן; אזך דול־דע נכט, דאס אזהר אין לייד נעשעהען?“

„פהרכיכפט אלפפט,“ שריע לוזפיס לוזיגיס. „אזך פזהרע דיין שאנדס נאלדקונד ווענ נאך דאס, וזא דיא

דער נאללערע אבשאפפען, דיעזער שריע: „אזך צאהלע שטייער. אזך האבע נכטס אנגעשטעללט, ווארום צערריסט מאן מיר דען דאק?“ — דער מו־דזר ווירד דיר אזך אזינע פרעזידענט דיא זטפגונג אזם האלב 1 שליעפס. אבענדס ווארדע אזם קלוב דער נאצאנאלפארטייא אזבער דיא מטפעל נעשפרעכען, אללבע אזפארטפע צו הונדערד. אזך דער באנוס ווארד דארט.

טעלעגראפישע דעפעשען.

נירעדיהאזא, 19. דעצעמבער. אום 9 אזהר פערזאמעלטען זיך דיא אנהענגער דעם בזהטערי־גען וועגעגעשאפפנס אללבאן אים שטאבהזהיזע. פאן וזא זיך מיט מזזיקבעגלייטונג אונד אייגען גראנ־סען צוג בזלדעדע, אין דען קאפטאפטס אאל בעגגא־בען. באלד דארוזף פרעשיר אויף דיא קאללאן־פאר־מהיא. אום 10 אזהר מראט אבערגעשפאן גרעזל אין דען זאאל, נאבדעם ער דיא אגזזעגזנדען אזזה דיא וזכטענקיט אונד דען ערגסט דעם הייטגען מאאגט אזזפערקזאם נעמאכט. פראפעסעט ער דיא זטפגונג. וזיעבענגשפאן אללאאן דאנקט פיר דאס פערטרזען אונד דיא אונטערשטטזונג, דיא אזזהם בז הייטע צו שהזיל נעזזאהרדען. מאגע דיא יטפגונג וזאהל וזיא אימטער אזפאללען. ער ווירד שפעטס אן דעם קאנשטזזיאנגללען לעבען דעם קאפ־מאפס מיט מאאגפאזזזטס פעסטהאלטען. דאראאן ווארדע הערזוף מיט 158 שטיטמען צום וזיטעגע־שפאן נעזזזהרט.

אזזס קעפטקעטע טעלעגראפירט מאן אאל־גענדעס: דיא וזאהל אבגעגעבענען אבגעגעשען. זזעל־כע פאר מעהרערען מאגען הזזר שטאנדפזנדען האט, אזזט אהנע ערפאלל געבליבען. וזיעל קזנער דער בזזרגע קאנדזאאטזדיא נאפהזנע מאאגרזטע פאן שטטמטען בעזאהט האט. פז אזזט נעפאלל דיא דער רעגיערונגס. פאר־טהיא וזאאטאא 166, אונד פיר וזאראנ 154 שטטמטען אבגעגעבען וזאהרען. דיא וזאהל דזזרע פאר־ט. שליעסליך וזענט דאך דער אנטטמטטס־מס. דער קאנדזדאט וזאראנ האטטע אם 33 שטט־מען מעהר אלס דער קאנדזדאט דער ליבעראלען פארטהיא.

„אמינא,“ לאללטע זיא. „אך בין עס, מאכע ליכט אונד הולף מיר!“

אמינא אילטט אין דיא קיכע אונד אאנד דאס אייגע לאמפע. דיא זיא שטאלל אנצונדען אונד אין דאס אטטטער טיזן. דאנן נאהם זיא אין מעסטער אונד בעפרייט וועזוי־דיא פאן אהרהרן פטטסלן.

„אום אללע הייליגען ווייללען,“ ריעף זיא, „וואס אזזט נעשטהען? זזא אזזט טטטע הערען?“

„נערוזס, נעשאאלען,“ ריעף דיא פאן אזהרהן נאאנ־דען בעפרייט וועזוויא. „לאאס אונס אזיילן דען ריבבען נאאאזילען, עהע זיא דאס שיף אזם האפען פרייבען.“

בזיא דזזזען וזאאטטן וזאללטע וועזוויא דאס הזזז פערלאאסטן, אבער אזהרע מיטע פרזגען זיא נכט. דער שרעק, דיא אזזטרזנג, דיא אנגסט אזזהר אזזס פטטסלן אזהרע ליעבע נעלעבטס. זזא זאגט קראפטאלא צו בארען.

„איך קאנן נכט.“ עכצעט זיא, „ליעפ דזא, אמינא, דען ריבבען נאך אונד בעפרייט מין אזמטס נזזזזטטעס טטבבען. וזאאטע דזזר עס, דזא זזא נעפטטטלט אונד עגג־טזהרט האבען. אזם האפען דזאאטס דאס צור ארבטט בע־רזטטט שיף! אילע, מרבען, עהע עס צו שפעט וזזרד.

„וזזא קאנן אזך,“ וזאנט אמינא, „דען קאפטאפ מיט דען ריבבען אזזפגתטען? אך ווערדע ליעבע נאך דזזזע ליטפען אונד מיינען הערען אאן אאר יבער עגטפהרזנג זזי־נער מאאטטר בעגאנריכטטנגע.“

„דאנן ווזרד עס צו שפעט ווערדען,“ וזאטטערע וועזוויא. „ליעפ נאך דעם האפען, קזנד, אונד בזיטטע אל־לע מגגנגע, דזא דזר בעגגנגנגע, צור בעפרזזזונג דער זזי־סען הערען אזזף.“

(פאר־טזטצונג פאלגט.)

וואדורך אין נראסער קידוש השם געמאכט וואורדע וואס אויך פאן דעם אנוועזנדען ברינערמיסער אינגעשראבען וואורדע. דער עדלע מאנן ע"ה האט אויך נאך אחרעיע שאנע הינטערלאסענשאפט מען צו וואהלטהאבען פערמאכט.

* (הינריכטונג) דיענסטאג פריה איזט אין לאנדאן דער מאדער קארים. אדאנעלל הינגעריכטעט וואורדען.

* (געפעהרליכע דראהונגען) אום אמעריקא איזט דער לאנדאגער פאליציי דיא נאכריכט צוגעקאמען, דאס מעהרערע אנדערע פאן דעם פערזינע „דיא אנארכיסטישע ליכע" נאך אנגלאנד אבגעריזען זינד, וואס זא פיעל בעריכטעט. דאס וועדער אין אמעריקאנט אינע עקספלאזאן אדער פיעריבריכטע צו ערוואר־טען איזט. עס זינד דאהער פארזיכטמאסס־רעגעלן נעטראפען ווארדען. אונטער אנדערען ווירד דיא וואהנונג דעם מיניסטערס נלאדסטאנע שטרענגע בעוואכט. דאמיט נכטס אין אונגלין נעשעהען. דיא שאדבעהאדרען האבען אדר צווייא בריעפע ער־האלטען, אין וועלכען נעדראהט ווירד, דאס דיא לאנדאבריכע אונד דאס נעזונדהייט־נעפענגנים אין דיא לופט נעשפרענגט ווירד. דאס זינד שאנע אום־זיכטיג! דיא פענערס וואלען זיך רעכען, ווייל דער מאדער אראגעלל הינגעריכטעט וואורדען איזט. —

* (קאמיטאטסוואהלען אין זאלא.) אין קאפאשואר האט אם 18־טען ד' מ' דיא וואהל דער מיטגליעדער דעם קאמיטאטס־איס־שטסס שאטטענגעזונגען. אין דער ליסטע וואר אין אין יודע קארדינאל; דא האבען מערערע וועהלער אינען אונעהיערן לערם נעשלאגען אונד האנגען פיאנאפערט.

* (קאמיטאטסוואהלען אין נירעדיהאזא.) מאן מעלדעט אום נירעדי־האזא: דיא וואהלען פיר דיא בעאמטען־רעפאוראא־ציאן דעם קאמיטאטס שטעהען אונס בעפאר, אונד דא מאכען דיא אנטיסמיטען דיא נראפטען אונד שטרענגונגען, אום דען בזהערינען וויצעגשטאנד זאלאשן. דער פאן דעם עסראר־פיאנעסטס זא זעהר בעקאנגט איזט — וויעדער דורכצוברי־נען. דיא בעסטערע גזעלעלשאפט אבער אונטער־שטעהט דען אבגעאר־דענטען יאהאן קאללא. איינן ריעזער צום וויצעגשטאנד דעם סאכאלטשטער לערם נעשלאגען מא־מטאטס נעוועהלט ווירדע, זא ווערע דער נאנצען

אנטיסעמיטישען פארטהיא פאן דארט באלד אין עגרע נעמאכט. דיא וואהل אللטעל מומוואך שאאמ־פנדען; דאך האט דיא קאלל־פארטהיא בייא דעם מיניסטער טעלעגראפיש אנגעזוכט, דיא וואהל צו פערשיעבען, אונד איינע אונטערזוכונג נעגען דיא קאמיטאטסבעאמטען איינצולייטען. וועלכע זיך שאן פאר דער וואהל נעזעצוזפרליטעצונגען האב־בען צו שולדען קאמטען לאסטען. דער מיניסטער האט דיעזע בימטע ידאך אבגעשלאגען.

* (אויס עניסטען.) נכט נור אם זידען פאן עניסטען, זאנדערן אויך אין אבערעניס־טען בעזעהמען זיך דיא מאהאגעראנער אומטער נעשטאנטנער עגנען ד־כרייסטן. דיא רעגיערונג וואורדע איטפערגעקומען נעמאכט, דאס דיא נעפאהר אונד אומגעבונגען אויך צווייא בריעפע אין אבגעשלאגען ווארדען, דאנגעראסאר אם 9 אוהר פאר דעם אונטערזוכונגסריכטער צו ערשיי־נען. דיענסטאג איזט אויך דער טערמין אבגעלייטען, נמלעך דיא 10 טאגע צייט. דיא מאן דעם „טיגנגס־לענעשע" צור ערלענגונג דער קייצאן נעגעבען האטטע. עבען דאמיט דער בזהערמיסטער וויינען בעריכטט אן דעם מיניסטער דער אינגען פערטיג נעמאכט. דאס דיא קייצאן נ־כ־ט ערלעגט וואר־דען איזט. אלס פאן אللן וועהרהאוא איינע איינגאבע מאס, וואהרען ער אللגעגנדעס זאגט: ער האט דאס הייז דעם שטאאטר — וועלכעס אللס קייצאן הייב־נען אللטעל — דורך דאס בעזעהלקסגעריכט אונד דורך דאס קאנגלילכע גערכט שטעצען לאסטען וואللען. איזט אבער אבגעוועזען ווארדען, ווייל נור דער הייזאינגעזאמטער דאס רעכט האט. אום דיא שטעצונג איינצוקאמטען. ער צייגט נון אן. דאס אן נאכמאלס אם דיא שעטצונג איינגעקאמטען איזט. דער בזהערמיסטער האט זאאפרט דיא אנזייגע בים מיניסטעריאם נעמאכט.

* (באנקערשריכטער אין אטערקא.) דער פאן דער הזרכנעגאנגענע שוינדעל באנקיער שריכער איזט מיט זיי־נער פאמיליע אין נעזיאערק אנגעקאמטען. אין דאר וואהלגעגנער בזראעטעדער האט דיא נאכ־ריכט הערהער נעטעלדעט. מיט הילפע זיינעס פאל־שען פאמטטס איזט עס אדם נעלונגען, דיא פאל־

„וויינן נכט מין פאטער", אונטערבראך דיא מיטס. „אין וויזיער פיזאנגע, דיך אדס אונטערגס דייזע עגטפערנס הטטטע. אللס דיין אדטער בזכטטאטטער נשטאארבען וואר. אונד דיא צוס אאטטר מאמטאנס אין דיא בזכטטע נינגטס. דא בעקאמטס דיא אדרלאאטאלך איינע בעקקערזינגסאוואר. דיא לערטטטס מיך אللגעליא דינגע, דיא איך אللס ידין נכט לייגען דורכטטט. אللס מין אטטער דאס בזטטעקטס, אדס אللע בטטטען, בעטטעדע אונד דראהונגען נכטטס נטטטאטט. אדס דיא מאאטטן אللדרעס דיך פאאס אונד באטטטעטטס, מ־ך דעס נלוכען מיינער אטטער אונטטייא צו מאכען. דא מוטטטט דיך מין אטטער אוס אונטערגס דוטטע עגטטטעגנגן."

„דיין אטטער איזט אין נוטטר מאגן", אונטטע דיא אللטע. „אונד נר האט מיך אויך דאגן נטטט פערזטאנגנגן לאטטטן. אللין מין הערץ דרנטטט דין אונאבللטטטע נאך דיר. איך הילפט מיך שטונדענאגגן אין דיר נעגען אייטטס דוטטע אויף, אום דיך נור איינמאל אאך דיר פערנע צו ערבللיקען. עס וואר דיר נלוקللיכטטע מאג מיינגס לעבענס אللס דיין אטטער מיר נטטטאאטטעט. דיך ווטטדער מאאנס מאל בטוטנגן צו דייטטגן."

„א." אנטוארטעט מרים. „נאכדעם איך דערא־נגוואכטגן וואר אונד נטטט מעהר צו בעזערכגן שאאגר, האט דיין נטוטעגען, דוא נוטט אللטע. מיך צוס אבטאللל אאס נלוכען דער פטטער פערזהרען קאנגנגט."

„ס איזט אנדערבאר," אאנטט וועטטוריא. „נאס איך דיך, דיא דאך אויף קוינג פערלאאסטס בזטט, זא נרעגעגللאן לייגנע. אך האבע ווטגנגן קינדער נבגאבען, אונד קוינגס אאן אויתגנגן וואר מיר זא אאס הערץ נעוואכטגן, וווא דוא פטיللך האבע אך דא אللע באللד נאך דער נבגאבע פטר־לאיקן. אונד אדך דער האבע אך דא לבענן נגעגבען; דוא ווערטס נשטאאבערגס. ווטגנן אך מיך דייגער נכטס ער־

אנטיסעמיטישען פארטהיא פאן דארט באלד אין עגרע נעמאכט. דיא וואהל אللטעל מומוואך שאאמ־פנדען; דאך האט דיא קאלל־פארטהיא בייא דעם מיניסטער טעלעגראפיש אנגעזוכט, דיא וואהל צו פערשיעבען, אונד איינע אונטערזוכונג נעגען דיא קאמטטאטסבעאמטען איינצוליטטען. וועלכע זיך שאאן פאר דער וואהל נעזעצוזפרליטעצונגען האב־בען צו שולדען קאמטען לאסטען. דער מיניסטער האט דיעזע בימטע ידאך אבגעשלאגען.

* (אויס עניסטען.) נכט נור אם זידען פאן עניסטען, זאנדערן אויך אין אבערעניס־טען בעזעהמען זיך דיא מאהאגעראנער אומטער נעשטאנטנער עגנען ד־כרייסטן. דיא רעגיערונג וואורדע איטפערגעקומען נעמאכט, דאס דיא נעפאהר אונד אומגעבונגען אויך צוויי בריעפע אין אבגעשלאגען ווארדען. דאס דיא אللטעל ווירד, דאס דיא לאנדאבריכע אונד דאס נעזונדהייט־נעפענגנים אין דיא לופט נעשפרענגט ווירד. דאס זינד שאנע אום־זיכטיג! דיא פענערס וואللען זיך רעכען, ווייל דער מאדער אראגעלל הינגעריכטעט וואורדען איזט. —

* (קאמיטאטסוואהלען אין זאלא.) אין קאפאשואר האט אם 18־טען ד' מ' דיא וואהל דער מיטגליעדער דעם קאמיטאטס־איס־שטסס שאאטטענגעזונגען. אין דער ליסטע וואר אין אין יודע קארדינאל; דא האבען מערערע וועהלער אינען אונעהיערן לערם נעשלאגען אונד הגנגען פיאנאפערט.

* (קאמיטאטסוואהלען אין נירעדיהאזא.) מאן מעלדעט אום נירעדי־האזא: דיא וואהللן פיר דיא בעאמטען־רעפאוראא־ציאן דעם קאמיטאטס שטעהען אונס בעפאר, אונד דא מאכען דיא אנטיסעמיטען דיא נראפטען אונד שטרענגונגען, אום דען בזהערינען וויצעגשטאנד זאللען. דער פאן דעם עסראר־פיאנעסטס זא זעהר בעקאנגט איזט — וויעדער דורכצוברי־נען. דיא בעסטערע גזעللשאפט אבער אונטער־שטעהט דען אבגעאר־דענטען יאהאן קאللא. איינן ריעזער צום וויצעגשטאנד דעם סאכאللטטער קא־מטאטס נעוועהلט ווירדע, זא ווערע דער נאנצען

פאللיעטאן.

דיא טאכטער דעם קאמאנדאנטען.

(6־טר פארטטעטצונג.)

„אבער אطططططط